

КІЭЛЭЕГЪАДЖЭМ И МАФЭ ИПЭГЬОКІ

ШУКІЭ ТЫГУ ИЛЪЫЩТ

Мы мафэхэм Адыгэхъалэ къикли письмэ къытшуклагъ. Къэзыгъыгъэр Хъокло Мусльимэт Хъисэ ыпхъур ары, кіэлэе гъеджагъ.
Тхыгъэр зэхъыллагъэр ильэсыбэрэ Хъельэ-къое гурыт еджапіэм Йоф шызышлагъэу, зэрчилэу шу альэгъоу, шхъекіефэшхо зыфашиштыгъэ кіэлэе гъаджэу Хъодэ Сачнэт. Аш идунаи мы ильэсэм ишылэ мазэ ыхъожьыгъ. Зэрэчилэу агу хэкшыгъ. Мыгъэ ар ахэмитэу икіэлэе джаклохэр еджапіэм къычікшыгъэх, джы Юныгъом и 1-ми ямыгъусу еджапіэм чіхъажыгъэх.
Сачнэт фэгъехыгъеу тигъэзет къыхиутэу ху-гъэ, ау иофшшыгъухом, иныбдэгъухом джыри ээ агу къагъекшыгъ.

ШІЭНЫГЪЭМ И Мафэ ар бэрэ сыгу къекшыгъ Хъокло Мусльимэт, кіэлэе гъаджагъ:

— Сэ кіэлэе гъаджэу ильэс пчагъэрэ Йоф сшыагъэ, непэ пенсием сышыгъэми, гъэсэнгъэм иофхэм сашыгъуаз, сальэпльэ. Сачнэт сышыгъушшэу къихэкырэп, ау мы Юныгъом мазэм ар бэрэ сибу къекшыгъ. Еджапіехэм кіэлэцкыклю гэекірэклагъэхэр яклюхъэ зэхъум, Сачнэт еджапіэм зэрэмыхъожыщтым сибэншхъэйг, кіэлэе гъаджэм и Мафэу джы къэблагъэрэми риғэджахъэхэр аш зэрэфэм гушшохъыштхэми сегупшысагъ... Ары тыкъэтхэнэу зышыгъэр.

Сачнэт шіэнгъэшхо зыпкырыль, цыфыгъэшхо зыхэль кіэлэе гъаджагъ, дахэкэ зигугууришынир къэзилэжкыгъэ цыф.

Непэ нэбгырэ заулэ тыхъоу титхыгъэ аш фэтэгъэшшуашэ.
**Кіэлэе гъаджэ
шыипкъагъ**
ГҮҮКІЭЛІ Сайд,
Сачнэт риғэджахъэхэм ашыщ, еджапіэм ужым Пишиз къэралыгъо университэтом чіхъагъ
**ыкли ар дэгъоу къы-
ухыгъ:**

— Кіэлэе джакло пэпчь ыгуклэ лъешэу зыфэшгээ кіэлэе гъаджэ ильэсэбэ тешшагъэми шымыгъушшэхъэйг ил. Джащ фэд сэркэ Сачнэт Ибрахымэм ыпхъур. Ары урысыбэр шу сээзгэлэгъэхъэйг, шіэнгъэ дэгүү тээзгэлэгъотгээр. Тикілэе гъаджары шіэнгъэм куячлэу илэр, цыфыгъэм, дэхагъэм ямэхъанэ къидгүрэзгээшагъэр.

Узыгъэгумэкшырэмкэ урчээжъэгъу уишикагъэмэ, тикілэе гъаджэ нахь дэгүү бгъоты-

Сачнэтэ ишхъэгъусу Русланэрэ.

ныел. Уигуклае къедэун, укынэзэхшыкын, аш хэкылпэу фэхъун ылъэкыштымкэ гъэсэпэхъуда къыпфишын ылъэкын нэу шытыгъ. Къытилощтыгъэхэ гүүшилэх дэхабэр непи сибу къекшыжы ыкли къысшхъапэхъхэй бэрэ къыхэхы. Непэ Йоф зыдасшэрэ цыфхэм сишиагъэ язгэекшынумэ, сэсэшэл ар зишшагъэр — Сачнэт Ибрахимэм ыпхъур ары.

Лъешэу сафээшы тиеджапіэ шыизгээгээ ильэсхэм. Сачнэт аш зэрэчимэтыжым сибу цыклю ешы. Бзыльфыгъэ шлагъом ымэкъэ мэкіэ шьабэу узыгъэшшэштэгъэу, узыгъэрэхъяштэгъээр зэрэзхэсны мыхъижыщтым сэгээншхъэй.

Сабьеу къыткіэхъухащхэми, ахэм къатекшытхэми, ны-тыхэми сафэлъо Сачнэт фэдэ цыф шлагъо, кіэлэе гъаджэ лэпеласэ аш къиклынэу.

**Гүүзэу
сфэхъугъэр
Сачнэт**
НЭХЭЕ Мулиэт,
**ильэсэбэрэ Сачнэт Йоф
дишагъ:**

— Хэтрэ цыфи шыіэнгъэм лъэуж къыщегъанэ. Ныбжы тищыгъушшэхъэ Сачнэт ильээж. Сыда пломэ аш урыпплээмэ, дэгъурэ дахэрэ нэмийк тэллэгъоштэп. Непэ ар къытхэмийкими, зыфэдагъэр, ипсэулагъэр, илофшшэкагъэр синэгъуу къыкшыцожыхы. Кіэлэе гъаджэ лазэу, лушэу, гукъабээ зинэ цыфыгъэр Сачнэт. Аш иурукхэм ачысныхуу хууѓэхэм насыпышшоу залытэхъы. Сэ тиеджапіэ къесыуухыгъ, гъэ-

хэри ишхъэгъусу Русланэрэ ежыррэ зэдаплууъх. Ега-шшэм сышыгъушшэхъэп сипшэшшэгъу халал.

Лэкъуитури ыгъэдэхагъ Хъут Нэфсэт, кіэлэе гъадж, Сачнэт иныс.

— Цыфыр дунаим къызытехъокэ, Тхъэм инасып фетхы, «ынэтшэту итхагъэм блэкын ылъэкшытэп» alo. Джащ фэд Сачнэт. Инасыпти, Хъельэкъуа щыш кіэлэ дэгүү дэдэу Хъодэ Русланэрэ посогуу фэхъугъ. Зэгурьохэу, зэдэлжуххэу, дахэу яшыгъенагъе къахыгъ, ягуту шу нэмийкынэ ашыгъэп.

Сачнэт къызыхэкыгъэхэри зыххэхъагъэхэри ыгъэрэзаяхъэх, цыфышшуу, акыл илгэг. Аш шулаагъу хэлтэгъэр къэлэлтэп. Хут Ибрахимэрэ Фатимэтэ ашээр сабьеу янаго къихъухаагъэр шъэонэу фэягъэх, ау шыашшэри ялъягъэп. Сачнэт ыуух Юныс къэхъуугъ. Зын къыльфыгъэхэр шу дэдэ зэрэлээгъущтэгъэх. Юныс ышыпхъу зыпшишын шыагъэп, лъешэу икэсагъ. Зын

Сачнэт янэ ипхъорэлтхэм ахэс.

ебгъотылэнэу зэрэштэгъэр ары. Идуунееплэтикэли, ишшэнигъэки, цыфым анахь ыгъэллэпшээ шапхъэхэмкни тильхъан еджапіэм лутыгъэ кіэлэе гъаджэхэм ар къахэштэгъ. Тигукъэкшыхъэм бэрэ шууклэ ар ахэтишт.

Синьбдэгъэ хъалэлэгъ

ТХЬАЛІ Гошунай,
**Сачнэт иныбдэгъыкі-
гъум къыщегъэжагъэу
иныбдэгъу кіэсагъ.**

— Сачнэтэ сэрыре къоджэ еджапіэр ары тызээзыхъэр, нэуласэ аш тыцыклюу тыщызэфхъугъагъ. Тизэфыщтыкэ зыльэтийрэм тызээзыхъу шошыщтыгъ. Тикинни тихъяри зэдэгхөшү щыіэнгъэм тыкырыкшыагъ. Щыіэнгъэм исидрэ лъэнэхъо бгъэзагъэми, ми бзыльфыгъэр щысэтехъиплэу щытыгъ. Акыли, зэхэшшыклюу илгээх, гуклэгъушхуу хэлъыгъ, халэлэгъ. Зыгорэм ишшагъэ риғэкыимэ, аш гушхонагъэ хигъуватштэгъ. Цыфыр зыфэнхъо щыіэу ешшэм, ишшагъэ риғэкынам дэгүэштэгъ. Джащ фэдэу япшашшэ-

хылъфыгъэхэр нэбгырий хуущтагъэх — зэшихырэ зэшипхуутилэр. Ау зэшихмэ ильээсэбэ агъашшэнэу Тхъэм къафи-тупшыгъэп. Сачнэт ышхэр зэхэнибжыкіхэу дунаим ехъжыгъэх. Анахыбэ къэзгъэшагъэр Юныс ары, ильэс 65-рэ.

Сачнэт сымэджэ хыльяа зэхъум, пчыхъэ закъо ёдэхэ ми-клю хинэм Юныс шобагъ. «О усиэмэ, сиғумкырэп, дэгъоу сиғбээжышт, сашхъагъ уитышт» ылоти, ышыпхуу къыриоштэгъ. Ау Алахталаэм зэригээфагъэм ухээзэхъажын пльэкшытэп. ышыпхуу класэ ышхъагъ ихъажынэу Юныс хууѓэп. Ильэситукэ Сачнэт ыпэ ишшагъ, зэо-запсу ильэс 65-рэ ишшагъэу дунаим ехъжыгъ. Зын къыльфыгъитумэ гуклэгъюу зэфирялагъэр къэлэлтэп. Сачнэт янэ къыльфыгъэхэм язакъо ыгъэрэзаяхъэ, шу ылъягъууъх. Хут лаакъу Хуудамэ яллаакъу ыгъэрэзаяхъэх, шу ылъягъууъх, ежыри заригъэлэгъуугъ. Тэ, инысэхэмкни, типшыпхуу класэ тифэрэз, Тхъэр разэ фэхъун, джэнэт лъаплэр къыритын.

**Хэутиным
фэзигъэхъазырьгъэр
СИХЬУ Гошнагъу.**

Сачнэт игупсэхэм ахэс (сэмэгумкэ щысхэм ятлонэрэр).

◆ Я II-рэ ЛЪЭПКЪ ШЬОЛЪЫР ФЕСТИВАЛЫР

ТХЫЛЪЫМ ИМЭФЭКІ дах

Ионыгъом и 28-м АР-м и Къэралыгъо филармоние лъэпкъ тхылъым ия II-рэ шьолъыр фестиваль Ѣылагъ. Ар культурэмкіэ Министерствэмрэ Лъэпкъ тхыльеджапІэмрэ зэхашагъ.

«Книга — путь к взаимопониманию и согласию народов» — зыфиорэ фестивальр анахъеу зытгъэпсыхъягъар тхылъым иамал, ишлөгъэ инхэр ялбутылтэхэй, осэшю зиэ лъэпкъ культуры шапхъяжэр ыкы цыфыгъэ зеклокіэ-шыкіэхэр ухумэгъэнхэр, зэльягъешгъэнхэр, тапекіэ зэрэштыгъеу, тхыльеджэхэр тхылъым фещэжыгъэнхэр ыкы хэти анахъифэнкъогъэ гушхъэбайныгъэр егъэгъотыжыгъэныр ары. Джащ фэдэу Ѣофтхъабзэм шпъэрыль инэу илагъ Урысые Федерациин хэжэрэ субъектхэм яльэпкъ культуры кіэн эзтегъэцжыгъэныр ыкы тхылъым ифешьош уасэ фашэу яхъесэжыгъэнхэр.

Цыф лъэпкъыбэр рэхъатэу, мамырэу зыщызэдэпсэурэ Адыгеим мыш фэдэ мэдэжэхэмрэ тхылъымрэ азыфагу иль зэпхыныгъэр гъэптижъигъэн зэрэфаер, цыф лъэпкъхэм язэгурлыоныгъэкіэ, язедеъштэнгъекіэ тхылъым амалшихэр зэрилхэр аштисаль Ѣыкыгъэтхыгъ, тхылъыр шенныгъэ къэкуаплэу сидигъуи зэрэштыштыр кыхихэй.

фэкі кіэрекі дахэр ифешьош эдэдэу Ѣытыгъ ыкы хаклабэ, цыф гъэсэгъе-еджэгъабэ, ныбжыкіэхэр, кіэлэджеаклохэр бэу къызищаагъ.

Фестивалым хэлжэхъаэх Ахбазым, Дағыстан, Къалмыкыым, Ростов хэкум, Краснодар краим къарыкыгъэхэр, Адыгэ Республиклэм Ѣипсэурэ лъэпкъхэм ашыщхэу къэндзалхэм, урымхэм, ермэлхэм, курдхэм яобщественнэ организациехэм ялышкло купхэр, АР-м икъэралыгъо гупчэ ыкы муниципалынэ тхыльеджапІэм япашхэр, яофышхэр, АР-м итворческэ колективхэр, ны-тихэр.

Тхылъым ия II-рэ шьолъыр фестиваль шуфэс гущылекіэ къызээуихыгъ АР-м культурэмкіэ министрэ игуадзэу, УФ-м, АР-м ыкы Республиклэ Ингушетиум культурэмкіэ язаслученна Ѣофышлэу Шъэуаплэу Аминэт. Тхыль-

еджэхэмрэ тхылъымрэ азыфагу иль зэпхыныгъэр гъэптижъигъэн зэрэфаер, цыф лъэпкъхэм язэгурлыоныгъэкіэ, язедеъштэнгъекіэ тхылъым амалшихэр зэрилхэр аштисаль Ѣыкыгъэтхыгъ, тхылъыр шенныгъэ къэкуаплэу сидигъуи зэрэштыштыр кыхихэй.

гъэшызэ, мэфэкі фестиваль иным «Гъомула!» риуагъ.

Философие шенныгъэхэмкіэ докторэу, АКъУ-м ипрофессорэу, АР-м и Диндэлэжэялэ и Совет хэтэу Шъаукъо Асфар ипсалэ тхылъым имэхэнэ зыфэдэр ыкы ар хэтрэ цыфи ишыкіэгъе «гъомылэу» зэрэштыр къигъэтхыгъ. Гур къебзагъэм, зэфагъэм фэзыуэнкіэу, цыф лъэпкъхэр дэхагъэм, шугъэм кыифэзгъэуцирэ шенныгъэхэу лъэпсэ куу зиэхэр тхылъхэм зэраштыуумажхэр, ахэр зэкіэ цыфхэм зэфэдэу ахэгощгъэн зэрэфаер къылуагъ, тхылъыр шыпкъэм игьоогу ылъытагъ.

Мэфэкі фестивалыр тхыль къэгъельэгъон кіэракіэхэмкіэ, зыкъешын-зыкъэгъельэгъонхэмкіэ байг ыкы филармонием ия II-III-рэ къатхэр экспозиции зэфэшхъафхэм зэльябутигъ. Шьолъыр къэгъэлэгъон инэу «Многонациональная Адыгея», «Народы Адыгеи: история, культура, литература», «Через книгу — к богатству и мудрости народов», «Книга — открытая дверь», «Секреты мастерства адыгов», «Сказки добной наны» зыфиохъэу республике Лъэпкъ, ныбжыкіэ ыкы кіэлэцкыл, къэлэ гупчэ тхыльеджапІэм ыкы республикэм ирайон зэфэшхъафхэм ятхыльеджапІэм къагъэхьазыгъэхэр нэм зэрэфэлтих. Ини цыкъуи кіэракіэх, чэфых.

Мэфэкі фестивалыр зэришагъ Адыгэ телевидением иофишлэу Ахэджэго Рузанэ. Тхылъым ишьолъыр фестиваль къагъебаигъ ыкы къагъэдэхагъ творческэ коллектив зэфэшхъафхэу ашт хэлэжъаэхэм.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.
Сурэтхэр мэфэкъым ыашынэ Аслын къыштырихыгъэх.

◆ ИКЫБ КЪЭРАЛХЭМ АЩЫПСЭУРЭ ТИЛЬЭПКЪЭГҮХЭР

ХЭКУЖЫР ыкы лъэпкъыр ашыгъупшэрэп

Хымэ хэгъэхүм арысынхэ фае хуугъэхими, тыйдэ Ѣылагъи сидигъуи ынэхэр хэкужымкіэ Ѣылагъи: «тичыгу», «тилакъу», «тильэпкъ» зыфиорэ гущылэхэр ажэ дэклыхэрэп, лъапсэр зыдэшыгъэр Адыгеир аре зэрэштыр ини цыкъуи зэральэкіэу агурагъаю.

Амал пстэури яадыгабзэ алэкіемызынмкіэ къизфагъэфедагъ. Зэрыс хэгъэгум иунашьо елтыгъэу, яныдэллыфыбзэ руѓушилэхэр къафамыдэштигъэхэм (Тыркуем ифагъэхэм), сабыр цыкъуэ, бгашъом клаубитэзэ, псэ зыпти гореми рамыгъашлэу, адыгабзэр ыуальхъэштигъэ, рагашлэштигъэ. Арыш, о пшъхъэктэ пшоинго къодырем, зэмьгъашшэшун, зэмшомыкъишун Ѣофышо гори Ѣылагъаю.

Юсиф игуапэу ахэм ашыгъхэр къытфилотагъэх.

Ным ынэхэр

— Сипшъэшье дах, сипшъэшье нэф, сипшъэшье хуулх, сипшъэшье гушубзыу, Ѣорыши, мы дунаим тетым анахъ дах

— ынэхэр нэфыбз, ынэгү фыжыбз, хэбдзын гори хэмийл, — ылозз, ныр мыш фэдэ гущылэхэм ашхъамысэу ренэу пхуум гъэшубзэкэ дэгущылэштигъ. Янэ къыриорэр пкъырыхъагъэу, пхуури дэхагъэм есэгъагъ.

Уахъта тешли, пшъашъэр ины хуугъэ, иакыли нахъ къэкуагъ дахэмрэ лаэмрэ, шуумрэ бзаджэмрэ зэхифыхэ хуугъэ. Магфэ горэм пшъашъэпкын иуцорэм гъунджэр къыштагъ, зильэгъужыгъимэ шоигъоу. Ау янэ къыриорэ гущылэ фабэхэр мышынкъэу къычлэгъэх — пшъашъэм дэхэ Ѣоф илагъэп — Ѣягъэ. Джащыгъум къыришлагъэр шошъхъаклоу ным арфэгубжи, шхъяфэу псэоу ри гъэжъагъ.

Бэ тешлагъа, маклэ тешлагъа, ышхъэ фэлажъэу Ѣылээ, мо пшъашъэр машинэ зэутэхэм хэфагъ, шьобжыхохэри тещагъэх хуугъэ. Анахъ тхъамыкъэгъагъэр ынэхэм амьльэхъужы зэрэхъугъэр ары. Кын

хэфэгъэ пшъашъэм Ѣэзэгъубэ рахъылэгъ, Ѣазабэ рагъэптыгъ, ау ниттуу афэгъэхъуцьтгъэп.

Джащыгъум, зэхгүшүлэхжэйлэхэр, ежь ылпкъышоль хэзэгъэнхэр нэхэр агъотхэмэ, зэриотэхъуцьтгъэр къарацуагъ. Ным къэбарыр зэрэзэххэх, ылхуу римылоу, ынэхэр ритынхэм еуцолагъ. Пшъашъэм палуагъэп нэхэр къезытгъэри. Елэзагъэх, операции зэрээзэгъэхэу ашыгъ, нэхэр пшъашъэм рагъэуцаугъэх ыкы ылэгъу хуужыгъэ.

Ынэхэм тепхэр атырахи, гъунджэм азуу зырагъаплэу, дэхэ дэдэу, ыпкъэ фэмидэу, мо пшъашъэм зильэгъужыгъ. Джащ фэдэу къешлэгъэхэ пстэури шоодэхагъ.

Пшъашъэр, игуашуу игуэмэкли зэхэтэу, ниттуу рагъэуцаугъэр къызыдьрахыгъэмкіэ лаэмэ еуцлыгъ.

— Тыдэ къышухыгъэха ыкы хэта нэхэр зынхэр?

— Уянэ ыниттуу, — къыриуагъ.

Ары... Ным нэмыкъэу укынэхшишыкъинэу, ыгүи ыли къыпфэузынэу, ыпсэ къыптуулихъа-

нэу, ынэхэр къуитынхэу хэта мы дунаишхом тетыр?! — Ныр — ны, ашт ебгээшени, фэдэ хууни Ѣылэп.

* * *

Пшъашъэ губжыпхэр нымынхэмкіэ плъэ зэхъум, ежьыри, зэкіэ нэмькі пстэури дахэу ыльэгъухэ хуугъэ ыкы псаоу, тхъэжъеу къэнэжъигъ.

Сид хункы ным ыгу хэбгээхъы зэрэмыхъуцьтм мы къэбарыжъыр ишыс.

Тэтэжъым Игъэсэпэтхыдэ гущылэхэр

— Цыфхэм уадэгүшүээ зыхъуць, тхъакуумэ пыль тхъакуумалъэм фэдэу, сиклал, къалорэ гущылэ пстэури къыпфыпсисшэшт гъэбэрэбагъэу — егупшиг, зэхэфыж; нэмькі унашую къыпфэсшыцт:

— псэу узшъожыцтм хэхэмүкъых;

— къэпщэжъыцт шъузым ныбжы цэ фэмьиш;

— тидэ ушыгъэми, уихэкуучыгъу хъыкъу, ашт ушыкъоцьтэп.

**Хэутынхэм тхыгъэр
фэзыгъэхъазыгъэр
дзэукуожь Нуриет.**

Іэпышігъу зэряіэр къагурыйоным фэлорышіэ

**Кізләцікіу «цыхъешігъу телефонеу»
8-800-2000-122-м фэгъехыгъе Іофтхъебзэ гъешігъон мы мафэхэм Мыекъопэ къэлэ паркым щыкъуагъ. Чыпіэ къин ифэгъе кізләцікіуҳем Іэпышігъу афэхъурэ Фондым мы «цыхъешігъу телефоныр» ильеси 6-кіе узэкіе бжыме зэхищэгъагъ.**

Аш пшъериль шъхьаеу илэр сабыйхэм ыкчи янэ-ятэхэм мыш фэдэ іэпышігъу зэряіэр ашэнйр ары. «Цыхъешігъу телефоным» мэхъанеу илэр агурыгъеогъеням пае ильес къэс джегукіе эзфэшхъафхэр, Іофтхъебзэ гъешігъонхэр ыпзіе зигугу къетшыгъе Фондым зэхшэх.

Мыекъуапэ нэмымкіеу, Омскэ, Владимир, Чебоксары, Воронеж, Томскэ, Архангельскэ, Черкесскэ, нэмымкі къа-

лэхэри мы Іофтхъабзэм хэлжэгъагъ. Джегукіе кізләцікіуҳем афызэхагъеуца-гъэхэр тиуахтэ нахь ашто-гъешігъон лъэнүкъохэм адештэх. Мы джегукіе иштуагъе-кіе ахэм нэмымкі щылакіе ялэм фэдэу къашшошы, аш укын-зэрхэгъыжыщыр ежь-ежырэу къагъотынм фагасэх. Іофтхъабзэм изэхэшаклохэм чыпіе зэрагъеохэрэм къызэрарыкіыжыщхэр еджаклам щарағъетоирэ шэнныгъэхэм

атекіх. Кізләеджаклохэр купкупэу агошыгъех ыкчи зэфэшхъаф гъэцкіен 20 ашынену пшъериль ялагъ. Пстэуми анах псынкіеу ахэр зыгъэцкіагъем шуухъафтын лъапіе фагъешшошагъ.

Ыпекіе зигугу къетшыгъе фондым ипащэу Марина Гордеевам къызэриуагъемкіе, мы Іофтхъабзэм пшъериль шъхьа-іеу илэр «цыхъешігъу телефоныр» цыфхэм нахь ашленыр, психологоческэ іэпышігъу хэти мыш щигъотын зэрилъэжыщтыр альтыгъеэсигъенир ары.

— Кізләцікіум е зыныбжь имыкъугъе кізлэ іетахъом зынгорэ гурыгъеоноым пае ежь ыбзекіе удэгүшүїен фае, — къыуагъ Марина Гордеевам. — Аш тыкыпкырыкызыз, ныжыкіхэм аштогъешігъоньшт лъэнүкъо зэфэшхъафхэр тэгъэфедэх. Непэ, кізләеджаклохэм ыкчи янэ-ятэхэм джегукіе гъешігъонеу квест зы-

филорэр апэдгъохыгъ. Аш ишуагъэкіе ыпекіе агъэфедэжынхэ альэкыщхэ шіэнэгъэхэр агъотыгъех, чыпіе кынхэм хэкыпіе зэрэшагъотыщтыр зэрагъешшагъ. Мы Іофтхъабзэм пшъериль шъхьаеу илэр кізләцікіуҳем ыкчи янэ-ятэхэм «цыхъешігъу телефоныр» 8-800-2000-122-м сидигъуи төонхэшь, гумэкыигъоу ялэр психологоческэ фагъэзэн зэральэжыщтыр джыри зэ агу къэдгэцкыжынир ары.

2010-рэ ильесим чыпіе къин ифэгъе кізләцікіуҳем

іэпышігъу афэхъурэ Фондым зэикі Урысые кізләцікіу «цыхъешігъу телефонеу» 8-800-2000-122-р сабыйхэм ыкчи янэ-ятэхэм апае зэхищагъ. Урысые Федерацием ит субъект пстэуми ашыпсэухэрэм психологоческэ іэпышігъу специалистхэм мышкіе арагъэгъеты. Мобильтнэ е стационарна телефонымкіе ыпкіе хэммыльеу ыкчи цэлэкъуацэхэр зымы ымышшэхэу пстэури төон альэкыщ. Непэрэ мафэм ехъулэу ыпекіе къыщытшыгъе номерым организации 239-рэ епхыгъ.

Спартакиадэм изэфэхысыжъхэр

Тигъезет къызэрхиутыгъагъеу, мэхъанэшхо зиѣ Іофтхъабзэу Адыгеим щызэхашхэрэм ашышшоу зынныбжь хэкъотагъэхэр зыхэлжэхэрэ республикэ спартакиадэр тишъольтыр щыкіуагъ. Ар ильес къэс тиреспубликэ щызэхаш.

Мыгъэ псауныгъэр зыншагъэ-птиэрэ комплексеу «Ошъутен» зыфиорэм спортыр зикіесе пенсионерхэр щызэрэугоигъех. Іоныгъом и 20-м ыкчи и 21-м спорт лъэнүкъо зэфэшхъафхэмкіе зынныбжь хэкъотагъэхэр зэнэкъокъугъех.

Адыгэ Республикаем Іофтшенимкіе ыкчи социальнэ хэхъоныгъэмкіе и Министерствэ, УФ-м Пенсионхэмкіе и Фонд и Къутамэу Адыгэ Республикаем щылэр, пенсионерхэм я Союз ипащэу Пеншшу Руслан, Адыгэим ит районхэм ыкчи икъалэхэм ялышаклохэр, спортыр шу зыльэгъурэ пенсионерхэр, журналистхэр, нэмымкіхэри.

Пстэуми апэу Адыгэ Республикаем и Лысьвхъеу Тхъаклышина Аслын ыцэкіе Осмэн Альберт, УФ-м Пенсионхэмкіе и Фонд и Къутамэу Адыгэ Республикаем щылэм ипащэу Къулэ Аскэрбый, пенсионерхэм я Союз ипащэу Пеншшу Руслан, Адыгэим ит районхэм ыкчи икъалэхэм ялышаклохэр, спортыр шу зыльэгъурэ пенсионерхэр зэнэкъокъугъех.

Джащ фэдэу спартакиадэм хэлажэхэрэм шуфес гущыгъехэр апагъохыгъех Къулэ Аскэрбыйре Пеншшу Русланарэ.

Мэфитлоу спартакиадэр зыншагъээм пенсионерхэр спорт лъэнүкъо зэфэшхъафхэмкіе зэнэкъокъугъех. Апэрэ мафэм волейболымкіе, столкылу теннисымкіе, шахматымкіе, ессы-

нимкіе заушштыгъ. Іоныгъом и 21-м атлетикэ псынкіемкіе, щэрионымкіе, футбол цыкіумкіе ыкчи дартсымкіе зэнэкъокъугъех. Зырайон екъалэ пэпчь нэгбырэ 15 фэдиз къарыкыгъ. Зэкіемки нэгбырэ 144-рэ фэдиз спартакиадэм хэлэжэхагъ. Къыхэгъэшыгъен фае зы нэгбырэ зэфэшхъафлъэнүкъуишкіе зыкыгъигэлэгъон амал зэриагъэр. Іофтхъабзэм хэлэжэхену Мыекъуапэ къеклугъэхэм гущыгъэгъу тафхуу. Ар зэкіемэ анах шхьаеу тэлтыте.

Джащ фэдэу Адыгэкъалэ къыкыгъэхэм спартакиадэм мэхъане илэу зэральтиэрэд ягу-къылгъайыгъ. Мыш иштуагъэкіе япсауныгъе изытэт лыялпъэнхэ амал зэряіэр къауагъ.

Мыекъопэ районым къыкыгъе бзылтыгъем къызэриорэмкіе, зэхэшаклохэм лъэшшу афэраз. Ахэм зэрифэшшуашшу зэкіе агъэхъазырын, рагъэлкокын альэкы. Ильес зэкіэлтыкъохэм спортыр шу зыльэгъухэрэр зэуягъакіх, гущыгъэгъу зэфагъэхъу.

Мэфитлоу спартакиадэр зыкылгъайым къыкылц, куп зэнэкъохумкіе апэрэ чыпілэр къалэе Мыекъуапэ ыхыгъ, я 2-рэ хъулье Мыекъопэ районыр. Я 3-рэ чыпілэр Красногвардейскэ районым къыдихыгъ. Хагъунэфыкыре чыпіе къэзымыхыгъе купхэм агу хэкыгъэп. Иныбжыкігъум къыщепъэжагъэу спортыр шу зыльэгъу къэзыхыгъэхэр пенсионер хувьхэр нахь мышшами, ар зэрэшымыгъупшагъэр къеклугъэхэм къеклугъэхэм апкышишол апсыхагъ, ялэгъухэм алыкагъэх, гущыгъэгъу афэхъугъэх.

**Нэкүлгъор зыгъэхъазы-
рыгъэр Гъонэжжыкъо
Сэтэнай.**
Сурэтхэр іашынын Аслын
тырихыгъэх.

РЕСПУБЛИКЭМ ИМЭФЭКИ ИПЭГЬОКИ

Тарихъыр Къауатэ

Адыгеим и Лъэпкъ музей къэгъэлъэгъон гъэштэгъонхэр къышызэуахыщтых.
Республикэр ильэс 25-рэ зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэхэу адыгэ шъушашэм, зеклохэм, лъэпкъ зэфыщтыкъэхэм, нэмыхъикъхэм яхъыллагъэхэм уагъэгъуазэ. Республиком ихэхъонигъэхэр едзыгъохэм йупкъэу къагъэлъагьо.

хъаджэкъо Иринэ иофшэгъухэм къаштыхъугъ. Псэнэ Сайдэ, Быжь Азэмэт, Даяна Ильчук, Мэрчэнэ Замирэ, Гүмэр Светланэ едзыгъохэм якъэгъэлъэгъон чанэу хэлэжьагъэх.

Саэм идэхагъэ нэм фэплъярэп. Ар зышыгъэ юпэласэм ыцэ къырамыоштми, лъэпкъеу аш фэдэ шъушашэр дахэу зезыхъэрэм ипэсэрэ лъэхъан нэгум къыкъеуцо. Саэм итеплъи, цыем имэхъани уягушысэ. Лыгъэр яшалхъэу цыер зышыгъеу зэобанхъем ахэлэжьагъэхэм гъогоу къакъуяа гъашэм хэклуакъэрэп.

Музей тарихым, шэн-хабзэхэм ялотакло зэрэштыйм имызакъо, хъакъеу къэгъэлъэгъонхэр зылтэгъущтхэм гупшисэу хахыщтым тыкъытегушыненэу игъо тифэшт. Тэ тинэплъэгъу итхэм уасэ афэтшызэ, зеклохэм ахэлэжьагъэ спортоменхэм яхъэхьэхэр, мээхэр, шъофф зэйкъхэр, посхъохэр дахэх. Республиком ис цыфхэри дахэх, зэгуршиныгъэх элдэлтэу зэдэгсэх.

Адыгэ Республиком и Лышихъэу Тхъакъущинэ Аслъан адыгэ шъушашэр щыгъеу едзыгъохэм ахэтэлъагьо. Адыгэ къэралыгъо университетын, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетын, фэшъхъаф еджаплэхэм, иофшаплэхэм яхылтэгъе къэгъэлъэгъонхэр республиком ихэхъонигъэхэм яхыгъэх.

Сурэтхэр музейм къышытэхъигъэх.

Зэхэзыщаагъэр ыкъи къыдэзыгъэгъэйирэ:
Адыгэ Республиком лъэпкъ Иофшэмкъэ, Икъыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адьрээ эзэлхынгъэхэмкъэ ыкъи къэбаржъугъэм иамалхэмкъэ и Комитет Адрессыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыиэр:
385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79, редактор шхъяиэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэйирэ зыхъыре секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысые Федерации хэутын Иофшэмкъэ, телерадиокъэтынхэмкъэ ыкъи зэлъын-Иэсикъэ амалхэмкъэ и Министрствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэйорышил, зэраушыхъатыгъэ номерырэ ПИ №ТУ23-00916

Зышаутиырэ:
ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

**Зэкъэмкъи пчагъэр 3674
Индексхэр 52161
52162
Зак. 561**

**Хэутынм узшыкъиэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхатыр 18.00
Зышыкъиэтхэнэх уахътэр
Сыхатыр 18.00**

**Редактор шхъяиэр
Дэрбэ Т. И.**

**Редактор шхъяиэм игуадзэр
Мэшлээкъо С. А.**

**Пшъэдэйирэ зыхъыре секретарыр
Хъурмэ Х. Х.**

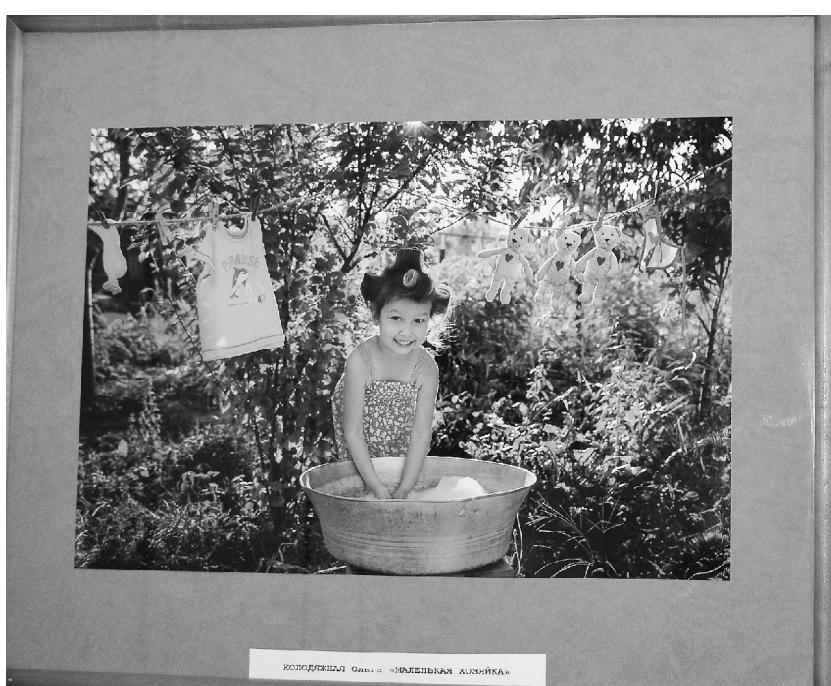
ТИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭР

Щынныгъэм иджэрпэджеэжых

Адыгэ Республикар ильэс 25-рэ, Урысъем исурэттеххэм я Союз икутамэу Адыгеим щыэр ильэс 20 зэрэхъухэрэм афэгъэхъыгъэ къэгъэлъэгъон Мыекъуапэ щыкъуагь. Сурэтхэм тарихъыр, тинепэрэ щылакъ къауатэ.

Урысъем исурэттеххэм я Союз икутамэу Адыгэ Республиком иофшызшэрэм ипащэу, Адыгеим журналист цэрыюу Аркадий Кирнос зэрилтиэрэмкъэ, ильэс 20-м къыкъоц икусствэм лъягъо щыпхырашыгъэм угэгэшо. Сурэтхэм яхъэгъэлъэгъони 130-рэ республиком щызэхашагь.

«Кавказыр зэдьтиун» зыфиорэм Адыгеим, Къэбэртэе-Бэль-къарым, Къэрэщэе-Шэрдэжэсэм ясурэттеххэм яофшыгъэ щит

шыхъаты ясэнэуущыгъэ къызэрэзэуахыэр.

Мыекъуапэ щыкъогъэ къэгъэлъэгъоным щытлэгъуяа сурэтхэр щынныгъэм иджэрпэджеэжых. Ольга Колодяжнаям иофшыгъэ тшыгъэштэгъон. Пшъэшъэжын мэгъикъэ, унагъом ишувьээ рильтэгъизэ, ны-тихэм иэпилэгъу зэрэфхэхурэв къеэгъэльяа. Светлана Денисовам Хэгъэгу зошхом илхыхъуяа хэлэжъагъэм исурэт дахэу тырихыгъ. Павел Бучацкэм самолетэу мэфэкъим хэлажъэрэр тегъэлэгъу. Елена Мележик сурэтэу къыгъэлъягъорэм «Караван» фиусыгъ.

«Адыгэ макъэм» исурэттехээр иэшьинэ Аслъан чэцым осыр къызэрэссырэм, чыр зэригъэблырэм дихыхыгъ. Ошхым гъогур зэлпикъуагь, машинхэр аш сыдэу ехуулпэхэрэ. Уччэл иджэ-

уап А. Иэшьинэм исурэт къеуатэ. Аркадий Кирнос исурэтхэр цыфым, уахътэм хильгээрэм афэгъэхъыгъех.

Фотоклубэу «Лэгъо-Накъэм» иофшыгъэ узыгъепешэ. Сурэтхэр дахэх. Ныбжыкъиэтхэнэм яшнэныгъэ хагъэхъоним фэшл опыт зиэхэрэлэгъу афэхъух.

Адыгэ Республиком икъэралыгъо гъэпсыкъэ пытэ хъуугъэу щынныгъэм хэхъонгъэхэр зэрэшшыхъэрэр сурэтхэм ахэолтагъо. Республиком июбилей фэгъэхъыгъэ зэхахъэхэм, концертхэм сурэтхэр ахэлэжъэштых, хъуугъэшагъэхэр тарихым хэмыхъикъэнхэм фэшл ясэнэхъат фыштыкъиэтхэнэу къагъэлъэгъошт.

Нэклубгъор зыгъэхъязырыгъээр ЕМТЫЛЛЬ Нурбыр.

© 2016 «АДЫГЭ МАКЬ»

© 2016 «АДЫГЭ МАКЬ»

